

JAN WAWRZYŃCZYK

WSP Bydgoszcz

MATERIAŁY DO BADAŃ NAD ROSYJSKIMI NAPISAMI MIEJSKIMI

Teksty tzw. napisów miejskich funkcjonujące w aglomeracjach rosyjskich zasługują na dokładny opis z bardzo wielu względów. Poznanie aspektów semiotycznych, pragmatycznych i syntaktycznych tych tekstów ma wartość niemarginalną dla osób uczących się języka rosyjskiego jako obcego. W obecnej szkolnej praktyce nauczania języka rosyjskiego na zagadnienia związane z wymienionym typem tekstów nie zwraca się specjalnie uwagi, co niewątpliwie obniża sprawność językową Polaka w sytuacji, kiedy musi on korzystać ze szkolnej znajomości języka rosyjskiego. Również na studiach rusycystycznych studenci nie otrzymują pełniejszej informacji o napisach użytkowych.

Zadaniem niniejszej publikacji jest dostarczenie odnośnych materiałów, które mogą być wykorzystane jako pomoc dydaktyczna na zajęciach praktycznych z języka rosyjskiego lub z realizmizmu (dotychczas, o ile mi wiadomo, w literaturze glottodydaktycznej brak jeszcze jakiegoś obszerniejszego inwentarza współczesnych rosyjskich napisów miejskich).

Prezentowane tu teksty zebrane zostały przeze mnie w Moskwie w latach 1966—1969 i 1976—1977. (Określenie lokalizacji geograficznej napisów jest istotne, gdyż ich formy i funkcje nie muszą być jednakowe dla wszystkich aglomeracji miejskich danego kraju. Przenosząc problem na grunt polski, można przytoczyć następujący przykład: szykły identyfikacyjne aptek w Łodzi opierają identyfikację na numeracji, natomiast w Bydgoszczy obok numeru apteki figuruje na szyldzie jeszcze jej nazwa własna, np. „Leśna”, „M. Kopernika” itp.)

Poniższy zestaw stanowi oczywiście tylko pewien wybór. Całość napisów miejskich, funkcjonujących w tak wielkim mieście, jakim jest Moskwa, trudno zinwentaryzować.

1. АБОНЕМЕНТНЫЕ КНИЖКИ ПРОДАЮТСЯ ВОДИТЕЛЕМ ТОЛЬКО НА ОСТАНОВКАХ n. wewnątrz autobusu na kabinie kierowcy.

2. АВАРИЙНАЯ ВОДОПРОВОД n. po obu stronach nadwozia samochodów różnych typów (ciężarowych, osobowych itp.).

3. АВТОБУС РАБОТАЕТ БЕЗ КОНДУКТОРА n. pod tablicą z numerem i trasą autobusu, przy drzwiach wejściowych.
4. АВТОЛАВКА n. po obu stronach oraz z przodu i z tyłu ciężarówki.
5. АДМИНИСТРАЦИЯ НЕ НЕСЕТ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ОСТАВЛЕННЫЕ ВЕЩИ n. w stołówce.
6. АПТЕКА sz., n. itp.
7. АПТЕКАРСКИЕ ТОВАРЫ sz., n. nad punktem aptecznym (sklep, kiosk).
8. АПТЕЧКА ПЕРВОЙ ПОМОЩИ n. na szafce.
9. АТЕЛЬЕ n., sz., neon itp.
10. АТЕЛЬЕ ВЫСШЕГО РАЗРЯДА n., sz. itp. (w dużych salonach krawieckich).
11. БАКАЛЕЙНЫЕ ТОВАРЫ n. oznaczający dział sklepu spożywczego.
12. БЕЗ СТУКА НЕ ВХОДИТЬ n. na drzwiach do gabinetu lekarskiego.
13. БЕЗ УПОРА НЕ РАБОТАЙ! n. z tyłu nadwozia samochodów ciężarowych.
- 13a. БЕЗ УПОРА НЕ РАБОТАТЬ! rzadszy wariant tekstu nr 13.
14. БЕЗ УПОРА ПОД КУЗОВОМ НЕ РАБОТАТЬ! n. (lokalizacja jak nr 2).
15. БЕНЗИН n., neon itp. stacji benzynowej.
16. БЕРЕГИСЬ АВТОМАШИН! n. nad bramą.
17. БЕРЕГИСЬ АВТОМОБИЛЯ n. nad bramą.
18. БЕРЕГИСЬ ПОЕЗДА! t. przy przejściu przez tory kolejowe.
19. БИЛЕТНЫЕ КАССЫ t. na dworcu wskazująca kierunek do kas.
20. БУДЬ ВНИМАТЕЛЕН n. z tyłu nadwozia różnych typów samochodów.
21. БУДЬТЕ ОСТОРОЖНЫ У ШКОЛ n. z tyłu autobusu, trolejbusu.
22. БУДЬТЕ ОСТОРОЖНЫ НА ПЕРЕХОДАХ n. po obu stronach nadwozia ciężarówki.
23. БУКИНИСТИЧЕСКАЯ КНИГА n., sz. itp. nad księgarnią.
- 23a. БУКИНИСТИЧЕСКИЕ КНИГИ por. nr 23.
24. БУЛОЧНАЯ n., neon itp.
25. БУЛОЧНАЯ — КОНДИТЕРСКАЯ por. nr 24.
26. В АУДИТОРИИ ЗАНЯТИЯ. ПРОСЬБА НЕ ВХОДИТЬ n., tb. — na uczelni.
27. В ВЕРХНЕЙ ОДЕЖДЕ НЕ ВХОДИТЬ! n. na drzwiach toalety w restauracji.
28. В МЕТРО t., n. w przejściu podziemnym, wskazuje kierunek.
29. В ПАЛЬТО НЕ ВХОДИТЬ n. w przychodni lekarskiej.
30. ВНИМАНИЕ! АВТОМАТИЧЕСКИЙ ШЛАГБАУМ t. na skrzyżowaniu torów i ulicy.
31. ВНИМАНИЕ ЗАРАНЕЕ СТОЛЫ НЕ ЗАНИМАТЬ n. w stołówce studenckiej.
32. ВНИМАНИЕ! С ПОРТФЕЛЯМИ, ЧЕМОДАНАМИ, СУМКАМИ И КНИГАМИ ВХОД В ЧИТАЛЬНЫЕ ЗАЛЫ ВОСПРЕЩАЕТСЯ n. w bibliotece.
33. ВО ВРЕМЯ СТОЯНКИ ПОЛЬЗОВАТЬСЯ ТУАЛЕТОМ ВОСПРЕЩАЕТСЯ n. w pociągu podmiejskim.
34. ВОЕННАЯ КОМЕНДАТУРА lokalizacja tekstu jak nr 2.
35. ВХОД n. o rozległej lokalizacji (budynek, środki komunikacji).
36. ВХОД В ЗРИТЕЛЬНЫЙ ЗАЛ ПОСЛЕ 3-ГО ЗВОНКА НЕ РАЗРЕШАЕТСЯ n. w kinach, teatrach.
37. ВХОД В МЕТРО t., n. na drzwiach stacji metra.
38. ВХОД ЗА УГЛОМ n. na drzwiach sklepu.

39. ВХОД НА ФАКУЛЬТЕТ В ВЕРХНЕЙ ОДЕЖДЕ НЕ РАЗРЕШАЕТСЯ n. na uczelni.
40. ВХОД ПО ПРОПУСКАМ n., np. w bibliotece.
41. ВХОД РЯДОМ w. w drzwiach sklepu.
42. ВХОД СО ДВОРА w.
43. ВЪЕЗД АВТОТРАНСПОРТА ЗАПРЕЩЕН n. na bramie domu mieszkalnego.
44. ВЫГУЛ СОБАК НА СКВЕРЕ ЗАПРЕЩЕН tb. w parku.
45. ВЫДАЧА БЕЛЬЯ sz., t. punktu usługowego.
46. ВЫДАЧА КОРРЕСПОНДЕНЦИИ ДО ВОСТРЕБОВАНИЯ n. w okienku na poczcie.
47. ВЫЕМКА ПИСЕМ ПРОИЗВОДИТСЯ 5 РАЗ В ДЕНЬ с 8 до 19 час n. na skrzynce pocztowej.
48. ВЫЗОВ МИЛИЦИИ n. na skrzynce z sygnalizacją.
49. ВЫКЛЮЧЕНИЕ ДВЕРЕЙ n. w wagonie metra.
50. ВЫПЕЧНЫЕ КОНДИТЕРСКИЕ ИЗДЕЛИЯ sz. kiosku spożywczego.
51. ВЫСОКОЕ НАПРЯЖЕНИЕ ОПАСНО ДЛЯ ЖИЗНИ! tb. na słupie, budynku itp.
52. ВЫХОД por. tekst nr 35.
53. ВЫХОД В ГОРОД И НА ПЕРЕСАДКУ t. w metrze wskazująca kierunek.
54. ВЫХОД ДЕРЖИТЕСЬ ПРАВОЙ СТОРОНЫ t. na stacji metra.
55. ГАЗЕТЫ ЖУРНАЛЫ n., sz. kiosku.
56. ГАРДЕРОБ n., tb.
57. ГАСТРОНОМ n., t., neon nad sklepem.
58. ГРАЖДАНЕ В НЕТРЕЗВОМ ВИДЕ НЕ ОБСЛУЖИВАЮТСЯ n. w kawiarni.
59. ГРАЖДАНЕ ПАССАЖИРЫ! ДЕНЬГИ ЗА ПРОЕЗД И ПРОВОЗ БАГАЖА ОПУСТИТЕ В КАССУ. СТОИМОСТЬ ПРОЕЗДА 5 коп. ПРОВОЗ 1-го МЕСТА БАГАЖА 10 к. n. w autobusie.
60. ГРАЖДАНЕ ПАССАЖИРЫ! ЗАПРЕЩАЙТЕ ДЕТЯМ ИГРАТЬ НА МОСТОВОЙ. ОБЕРЕГАЙТЕ ИХ ЖИЗНЬ! n. (ulotka) w trolejbusie, autobusie.
61. ГРАЖДАНЕ ПАССАЖИРЫ! СВОЕВРЕМЕННО ОПЛАЧИВАЙТЕ ЗА ПРОЕЗД „БЕЗБИЛЕТНЫМ” СЧИТАЕТСЯ ПАССАЖИР, ЕСЛИ ОН ДО СЛЕДУЮЩЕЙ (ПОСЛЕ ПОСАДКИ) ОСТАНОВКИ НЕ ОПЛАТИЛ ПРОЕЗД. В ЭТОМ СЛУЧАЕ ОН ПОДВЕРГАЕТСЯ ШТРАФУ В РАЗМЕРЕ 1-го РУБЛЯ ulotka naklejona wewnątrz autobusu, tramwaju itp.
62. ДЕНЬГИ ЗА ТОВАР ПОЛУЧАЕТ ПРОДАВЕЦ w. w stoisku domu towarowego.
- 62a. ДЕНЬГИ ПОЛУЧАЕТ ПРОДАВЕЦ w.
63. ДЕНЬГИ ПРОВЕРЯЙТЕ, НЕ ОТХОДЯ ОТ КАССЫ n.
64. ДИЕТИЧЕСКАЯ КУЛИНАРИЯ W działu w sklepie.
65. ДИЕТИЧЕСКАЯ СТОЛОВАЯ n., neon itp.
66. ДЛЯ АВИАПАССАЖИРОВ n. z boku nadwozia autobusu.
67. ДЛЯ ИСПОЛЬЗОВАННЫХ БИЛЕТОВ n. na śmietnicze w autobusie.
68. ДЛЯ МОСКВЫ n. na czerwonych skrzynkach pocztowych.
69. ДЛЯ ПАССАЖИРОВ С ДЕТЬМИ n. nad kasą na dworcu kolejowym.
70. ДЛЯ ПИСЕМ АДРЕСОВАННЫХ В МОСКВУ lokalizacja por. nr 68.
71. ДЛЯ ПИСЕМ И ГАЗЕТ n. na skrzynce na drzwiach mieszkania.
72. ДОРОЖНО-ЛИНЕЙНАЯ СЛУЖБА n. na nadwoziu samochodu osobowego.

73. ДОСТАВКА МЕБЕЛИ НАСЕЛЕНИЮ n. na meblowozie.
74. ЖЕНСКАЯ КОМНАТА n.
75. ЖЕНСКАЯ КОНСУЛЬТАЦИЯ n., sz. itp.
76. ЖЕНСКИЙ ЗАЛ n. u fryzjera.
77. ЖЕНСКИЙ ТУАЛЕТ n. (por. nr 74).
78. За барьер не заходить ОПАСНО t. w ogrodzie zoologicznym.
79. ЗА ВЕЩИ, НЕ СДАННЫЕ В ГАРДЕРОБ, АДМИНИСТРАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТА НЕ ОТВЕЧАЕТ tb.
80. ЗА НЕСДАННУЮ В ГАРДЕРОБ ВЕРХНЮЮ ОДЕЖДУ АДМИНИСТРАЦИЯ НЕ ОТВЕЧАЕТ t.
81. ЗА УТЕРЮ ГАРДЕРОБНОГО НОМЕРКА ВЗИМАЕТСЯ ШТРАФ В РАЗМЕРЕ 50 коп. tb.
82. ЗАКАЗНОЙ n. z przodu autobusu, taksówki itp.
83. ЗАКРЫВАЙТЕ ДВЕРЬ n. na drzwiach różnych budynków, sklepów itp.
84. ЗАКРЫТО n., w. wejściu do sklepów, punktów usługowych.
85. ЗАКРЫТО КИОСКЕР БОЛЕН tb.
86. ЗАКРЫТО НА ОБЕД lokalizacja jak nr 84.
87. ЗАКРЫТО НА УЧЕТ por. nr 84.
88. ЗАКУСОЧНАЯ sz., w. itp.
89. ЗАПАСНОЙ ВХОД n.
90. ЗДЕСЬ ПРОИЗВОДИТСЯ ЗАПРАВКА ШАРИКОВЫХ АВТОРУЧЕК n. kiosku.
91. ЗЕРКАЛЬНАЯ МАСТЕРСКАЯ sz.
92. ИДЕТ УБОРКА w. w toalecie.
93. ИЗЫСКАТЕЛЬСКАЯ n. na różnych samochodach, z boku.
94. ИНВАЛИДЫ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЫ ОБСЛУЖИВАЮТСЯ ВНЕ ОЧЕРЕДИ n. w sklepach, punktach usługowych.
95. ИСПЫТАТЕЛЬНАЯ n. na różnych samochodach, z boku.
96. К ВЫХОДУ n. w muzeum.
97. К ПОЕЗДАМ t. na stacji metra.
98. К ПРИГОРОДНЫМ ПОЕЗДАМ t. na dworcu kolejowym.
99. К РАЗМЕННЫМ АВТОМАТАМ n. na stacji metra.
100. К СЕБЕ tb. przy kłamce.
101. КАНЦЕЛЯРСКИЕ ТОВАРЫ sz. sklepu.
102. КАССА ДЛЯ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ t. na dworcu kolejowym.
103. КАССИР СПРАВОК НЕ ДАЕТ tb. w księgarni.
104. КАССЫ АЭРОФЛОТА t.
105. КАФЕ n., sz.
106. КАФЕ МОРОЖЕНОЕ n., sz.
107. КАФЕТЕРИЙ n., sz.
108. КИНО n. na tablicy z programem kin.
109. КИОСК ВРЕМЕННО ЗАКРЫТ tb.
110. КИОСКЕР БОЛЕН tb.
111. КНИГА ЖАЛОБ И ПРЕДЛОЖЕНИЙ НАХОДИТСЯ В КАССЕ n., tb.
112. КНИГИ n., sz. sklepu, kiosku, autobusu.

113. КНИГИ РАССТАВЛЯЙТЕ В ПОРЯДКЕ АЛФАВИТА n. w czyteln.
114. КОМИССИОННЫЙ sz., neon itp.
- 114a. КОМИССИОННЫЙ МАГАЗИН sz., neon itp.
115. КОМНАТА ДЛЯ УЧЕБНЫХ ЗАНЯТИЙ n. w domu studenckim.
116. КОМНАТА ОТДЫХА n. w domu studenckim.
117. КОНТРОЛЬНАЯ n. z boku nadwozia samochodu osobowego.
118. КОРМИТЬ, ДРАЗНИТЬ ЖИВОТНЫХ ВОСПРЕЩАЕТСЯ t. w zoo.
119. КРАН ЭКСТРЕННОГО ОТКРЫВАНИЯ ДВЕРЕЙ n. w autobusie.
120. КУЛЬТТОВАРЫ sz. sklepu, kiosku.
121. КУПАТЬСЯ И ЛОВИТЬ РЫБУ В ПРУДАХ ВОСПРЕЩАЕТСЯ t. w praku.
122. КУРИТЕЛЬНАЯ КОМНАТА n., w bibliotece.
123. КУРИТЬ ВОСПРЕЩАЕТСЯ n., tb. w najróżniejszych pomieszczeniach.
124. ЛИНЕЙНАЯ ДИСПЕТЧЕРСКАЯ СЛУЖБА n. na samochodach osobowych.
125. ЛЮДИ n. nad kabiną kierowcy na ciężarówce do przewozu ludzi.
126. МАГАЗИН ЗАКРЫТ w. na drzwiach.
127. МАНИКЮР СТРИЖКИ ПРИЧЕСКИ КОСМЕТИКА ОКРАСКА УКЛАДКА
w. w oknie zakładu fryzjerskiego.
128. МАНИКЮРНЫЙ КАБИНЕТ n. w zakładzie fryzjerskim.
129. МАРШРУТНОЕ ТАКСИ n. na nadwoziu mikrobusu.
130. МЕБЕЛЬ 1. sz. sklepu; 2. n. na samochodzie dostawczym.
131. МЕДИЦИНСКАЯ ПОМОЩЬ НА ДОМУ n. na samochodzie osobowym.
132. МЕДПОМОЩЬ n. na samochodzie osobowym, furgonetce.
133. МЕДСЛУЖБА lokalizacja por. nr 132.
134. МЕДТЕХОБСЛУЖИВАНИЕ por. wyżej.
135. МЕСТА ДЛЯ ПАССАЖИРОВ С ДЕТЬМИ И ИНВАЛИДОВ n. w autobusie,
tramwaju, wagonie metra.
136. МЕСТА ПАССАЖИРОВ С ДЕТЬМИ И ИНВАЛИДОВ t. w autobusie.
137. МЕСТО ДЛЯ КУРЕНИЯ n., tb. o rozmaitej lokalizacji.
138. МЕСТО ОБЩЕСТВЕННОГО КОНТРОЛЕРА n. nad miejscem w autobusie przy
kasie.
139. МЕСТО ПАССАЖИРОВ С ДЕТЬМИ n. w tramwaju.
140. МЕТАЛЛОРЕМОНТ sz. punktu usługowego.
141. МЕХОВОЕ АТЕЛЬЕ sz.
142. МИЛИЦИЯ n. na różnych samochodach.
143. МОЛОКО 1. sz. sklepu; 2. n. na samochodzie-cysternie.
144. МОЛОЧНЫЕ ПРОДУКТЫ ХЛЕБ КОНДИТЕРСКИЕ ИЗДЕЛИЯ sz. sklepu.
145. МОЛОЧНЫЕ ТОВАРЫ w. działu w sklepie.
146. МОРОЖЕНОЕ sz. kiosku.
147. МОСКВА ТЕАТРАЛЬНАЯ n. nad tablicą z programem teatrów.
148. МОЮЩИЕ СРЕДСТВА ЧИСТЯЩИЕ СРЕДСТВА n. na wystawie sklepu.
149. МУЖСКАЯ КОМНАТА n. (por. nr 74).
150. МУЖСКАЯ ОБУВЬ ОБУВЬ ДЛЯ ДЕВОЧЕК ОБУВЬ ДЛЯ МАЛЬЧИКОВ
ДЕТСКАЯ ОБУВЬ n. w sklepie.
151. МУЖСКАЯ ПАРИКМАХЕРСКАЯ sz.
152. МУЖСКОЙ ЗАЛ n. u fryzjera (por. nr 76).

153. МУЖСКОЙ ТУАЛЕТ por. nr 77.
154. МУКА n. na samochodzie-cysternie.
155. МЯСО sz. sklepu.
156. МЯСО РЫБА ВИНО ГАСТРОНОМИЯ sz. sklepu.
157. МЯСО РЫБА ОВОЩИ sz. sklepu.
158. НА ПЛОЩАДИ ВОКЗАЛА ЧАСТНАЯ ТОРГОВЛЯ ЦВЕТАМИ ЗАПРЕЩЕ-
НА t.
159. НА ТЕРРИТОРИЮ СТРОИТЕЛЬСТВА ПОСТОРОННИМ ЛИЦАМ ВХОД
ЗАПРЕЩЕН n., t.
160. НАБИВКА МЕТАЛЛИЧЕСКИХ КОСЯЧКОВ n. na kiosku.
161. НАБОР РАБОЧИХ И СПЕЦИАЛИСТОВ n. na gablotce z ogłoszeniami.
162. НАУЧНО-ИЗЫСКАТЕЛЬСКАЯ n. na samochodach.
163. НЕ БРОСАТЬ n. na dużych opakowaniach.
164. НЕ ВЫСОВЫВАЙТЕСЬ ИЗ ОКОН tb. w tramwaju.
165. НЕ ЗАГОРАЖИВАЙТЕ СТЕКЛО КАБИНЫ ВОДИТЕЛЯ! n. w autobusie.
166. НЕ КУРИТЬ n., tb. w rozmaitych pomieszczeniach.
167. НЕ ОТВЛЕКАЙСЯ n. na różnych samochodach z tyłu nadwozia.
- 167a. НЕ ОТВЛЕКАЙТЕСЬ wariant tekstu nr 167.
168. НЕ ПЕРЕБЕГАЙ ПЕРЕД ПОЕЗДОМ t.
169. НЕ ПРЕВЫШАЙ СКОРОСТИ n. na samochodach, trolejbusach, z tyłu.
- 169a. НЕ ПРЕВЫШАЙ СКОРОСТЬ por. wyżej.
170. НЕ ПРИСЛОНЯТЬСЯ na drzwiach wagonu metra.
171. НЕ СТАВЬТЕ МАШИНЫ НАПРОТИВ ВОРОТ! n. na bramie domu.
172. НЕ УВЕРЕН НЕ ОБГОНЯЙ! n. z tyłu samochodów, zwłaszcza dużych.
173. НЕОТЛОЖНАЯ ПОМОЩЬ 1. sz. instytucji; 2. n. na samochodach.
174. НЕТ ВХОДА n. w metrze, nad drzwiami przednimi autobusu.
175. НЕТ ВЫХОДА n. w metrze, wewnątrz autobusu nad tylnymi drzwiami.
176. ОБНОВЛЕНИЕ ОДЕЖДЫ МЕЛКИЙ РЕМОНТ ЛИЦОВКА ОДЕЖДЫ
w. w oknie zakładu krawieckiego.
177. ОБСЛУЖИВАНИЕ АВИАПАССАЖИРОВ zob. nr 66.
178. ОБЪЯВЛЕНИЯ n. na gablocie na ulicy.
179. ОВОЩИ ФРУКТЫ sz., neon sklepu, kiosku.
180. ОГНЕОПАСНО! n. na samochodzie-cysternie.
181. ОДЕЖДА sz. sklepu.
182. ОДНОСТОРОННЕЕ ДВИЖЕНИЕ t. na ulicy.
183. ОКРАСКА ВОЛОС ХИМИЧЕСКАЯ ЗАВИВКА w. w zakładzie fryzjerskim.
184. ОКРАСКА УКЛАДКА w. (jak wyżej).
185. ОПАСНАЯ ЗОНА n., t.
186. ОПАСНАЯ ЗОНА ВЕДУТСЯ РАБОТЫ n., t. budowy przy ulicy.
187. ОПАСНО ПЕРЕХОДИТЬ УЛИЦУ ПРИ КРАСНОМ СВЕТЕ t.
188. ОПОРНЫЙ ПУНКТ ОХРАНЫ ПОРЯДКА w.
189. ОСТАНОВКА ПЕРЕНЕСЕНА w.
190. ОСТАНОВКА ПО ТРЕБОВАНИЮ n.
191. ОСТОРОЖНО ОКРАШЕНО n. o rozmaitej lokalizacji.
192. ОСТОРОЖНО ОКРАШЕНО СНАРУЖИ И ВНУТРИ n. na budce telefonicznej.

193. ОСТОРОЖНО У ШКОЛ n. z tyłu ciężarówki.
194. ОТ СЕБЯ tb. przy klamce ciężkich drzwi.
195. ПАРИКМАХЕРСКАЯ n., neon itp.
196. ПЕЛЬМЕНИ sz., n. itp.
197. ПЕРЕПЛЕТНЫЕ РАБОТЫ sz. punktu usługowego.
198. ПЕРЕХОД n. wskazujący kierunek.
199. ПЕРЕХОД ЧЕРЕЗ ТОННЕЛЬ jak wyżej.
200. ПЕРЕХОДА НЕТ! n.
201. ПИВНОЙ БАР sz.
202. ПИВНОЙ ЗАЛ sz.
203. ПО ГАЗОНАМ НЕ ХОДИТЬ t. w parku.
204. ПО ГАЗОНАМ НЕ ХОДИТЬ ШТРАФ 3 РУБЛЯ jak wyżej.
205. ПОД НАПРЯЖЕНИЕМ, ОПАСНО ДЛЯ ЖИЗНИ tb.
206. ПОДЛЕЗАТЬ ПОД ПЛАТФОРМУ ОПАСНО! t. na stacji kolejowej.
207. ПОЛУФАБРИКАТЫ КУЛИНАРИЯ sz. sklepu.
208. ПОЛУФАБРИКАТЫ ОТПУСК ОБЕДОВ НА ДОМ sz. sklepu.
209. ПОСАДКИ НЕТ w., n. na znaku przystanku autobusu, tramwaju itp.
210. ПОСЕТИТЕЛЯМ ЗООПАРКА КОРМИТЬ ЖИВОТНЫХ СТРОГО ЗАПРЕЩАЕТСЯ t. w zoo.
211. ПОСТАНОВОЧНАЯ n. na samochodzie osobowym.
212. ПОСТОРОННИМ ВХОД ВОСПРЕЩЕН! n., w.
213. ПОСТОРОННИМ И ДЕТЯМ ВХОД ВО ДВОР ЗАПРЕЩЕН n.
214. ПОХОРОННЫЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ sz.
215. ПОЧТА 1. n. na skrzynkach pocztowych; 2. na samochodach.
216. ПОЧТА ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН n, sz.
217. ПОШИВ СУМОК w., sz.
218. ПРЕДВАРИТЕЛЬНАЯ ПРОДАЖА БИЛЕТОВ n. nad kasą.
219. ПРЕДОХРАНЯТЬ ОТ ВЛАЖНОСТИ n. na opakowaniach.
220. ПРЕДЪЯВЛЯЙТЕ ПРОЕЗДНЫЕ БИЛЕТЫ n. na stacji metra.
221. ПРЕДЪЯВЛЯЙТЕ ПРОПУСКА В РАЗВЕРНУТОМ ВИДЕ tb.
222. ПРИ ПОДНЯТОМ КУЗОВЕ БЕЗ УПОРА НЕ РАБОТАТЬ n. na wywrotce.
223. ПРИ ПОЖАРЕ РАЗБИТЬ СТЕКЛО НАЖАТЬ И ОТПУСТИТЬ КНОПКУ ЖДАТЬ ГУДКА n. na sygnalizatorze.
224. ПРИБИВКА ЖЕЛЕЗНЫХ КОСЯЧКОВ n. w budce (por. nr 160).
225. ПРИГЛАШАЕМ НА РАБОТУ n. nad tablicą, gablotą z ogłoszeniami.
226. ПРИГОТОВЬТЕ 5-КОПЕЕЧНУЮ МОНЕТУ t. na stacji metra.
227. ПРИЕМ В СТИРКУ sz. (por. nr 45).
228. ПРИЕМ ЗАКАЗОВ ОТ НАСЕЛЕНИЯ: НА ИЗГОТОВЛЕНИЕ КЛЮЧЕЙ, РЕМОНТ ЗАМКОВ, ШВ. МАШИН, ЗОНТОВ, РАСКЛАДНЫХ, КРОВАТЕЙ, ТОЧКУ КОНЬКОВ, УСТАНОВКУ КРЕПЛЕНИЙ НА ЛЫЖИ, СМОЛЕНИЕ ЛЫЖ И ДР. ВИДЫ РАБОТ. w. w punkcie usługowym.
229. ПРИЕМ СТЕКЛОПОСУДЫ ОТ НАСЕЛЕНИЯ sz. punktu skupu.
230. ПРОДМАГ w., sz. itp.
231. ПРОДОВОЛЬСТВЕННЫЙ МАГАЗИН jak wyżej.
232. ПРОДУКТОВАЯ z boku samochodu dostawczego.

233. ПРОДУКТЫ 1. jak wyżej; 2. sz., w. sklepu.
234. ПРОЕЗД ТОЛЬКО СЛУЖЕБНЫМ АВТОМОБИЛЯМ t.
235. ПРОЙДИТЕ ДАЛЬШЕ В ВАГОН n. w tramwaju.
236. ПРОСЬБА ВЫТИРАЙТЕ НОГИ n. na drzwiach.
236. ПРОСЬБА ВЫТИРАТЬ НОГИ jak wyżej.
237. ПРОСЬБА НЕ ХЛОПАЙТЕ ДВЕРЬЮ n.
238. ПРОСЬБА СОБЛЮДАТЬ ТИШИНУ tb. w bibliotece.
239. ПРОХОД ЗАКЫТ n. na bramie.
240. ПРОХОДИТЕ ВПЕРЕД НЕ ПЕРЕПОЛНЯЙТЕ ХВОСТОВЫЕ ВАГОНЫ Поезда n. na stacji metra.
241. ПУТЕРЕМОНТНАЯ n. na samochodzie ciężarowym.
242. РАЗМЕН ДЕНЕГ ПРОИЗВОДИТСЯ У КОНТРОЛЬНОГО ПУНКТА n. w metro.
243. РАЗМЕНА НЕТ n. w kiosku.
244. РАСКРОЙ ТКАНЕЙ w. na wystawie sklepu.
245. РАСПРОДАЖА ТОВАРОВ ПО СНИЖЕННЫМ ЦЕНАМ n.
246. РЕГИСТРАТУРА n. w przychodni lekarskiej.
247. РЕЗКО НЕ ТОРМОЗИ n. z tyłu samochodu ciężarowego, autobusu itp.
248. РЕКЛАМА И ИНФОРМАЦИЯ n. nad tablicą z ogłoszeniami.
249. РЕМОТ АВТОРУЧЕК w.
250. РЕМОТ, ЗАПРАВКА ГАЗОВЫХ ЗАЖИГАЛОК w.
251. РЕМОТ И ОБМЕН ЧАСОВ t., w. punktu usługowego.
252. РЕМОТ И ОКРАСКА КОЖИЗДЕЛИЙ sz., w. punktu usługowego.
253. РЕМОТ КВАРТИР sz. punktu usługowego.
254. РЕМОТ МЕБЕЛИ sz. punktu usługowego.
255. РЕМОТ МУЖСКИХ СОРОЧЕК tb. w oknie zakładu krawieckiego.
256. РЕМОТ МЯГКОЙ И ЖЕСТКОЙ МЕБЕЛИ sz. punktu usługowego.
257. РЕМОТ СУМОК w., sz. punktu usługowego.
258. РЕМОТ ЧАСОВ sz. punktu usługowego.
259. РЕМОТ ЧАСОВ И ЮВЕЛИРНЫХ ИЗДЕЛИЙ sz. punktu usługowego.
260. РЕМОТ ЭЛЕКТРОБРИТВ sz. punktu usługowego.
261. РЕСТОРАН t., sz. itp.
262. РОДИТЕЛИ! НЕ ДОПУСКАЙТЕ ДЕТЕЙ НА СТРОЙПЛОЩАДКУ ОПАСНО! t. przed wejściem na plac budowy.
263. САЛОН МОД sz., n, itp.
264. САМООБСЛУЖИВАНИЕ n. w sklepie, restauracji itp.
265. САНИТАРНЫЙ ДЕНЬ w., tb.
266. САНЭПИДСТАНЦИЯ n. na samochodzie.
267. СБЕРЕГАТЕЛЬНАЯ КАССА n., sz., neon itp.
268. СВЯЗЬ n. na samochodach różnego typu.
269. СЕГОДНЯ В КИНОТЕАТРАХ nazwa tablicy z programem kin.
270. СЕГОДНЯ В ПРОДАЖЕ tb. na wystawie.
271. СЕГОДНЯ ПРИЕМА НЕТ w. w drzwiach.
272. СКОБЯНЫЕ ИЗДЕЛИЯ ОКОННОЕ СТЕКЛО sz. sklepu.
273. СКОРАЯ МЕДИЦИНСКАЯ ПОМОЩЬ n. na karetce pogotowia ratunkowego.

274. СЛУЖБА ДВИЖЕНИЯ n. na samochodzie.
275. СЛУЖЕБНОЕ ПОМЕЩЕНИЕ n. na drzwiach.
276. СЛУЖЕБНЫЙ n. z przodu autobusu.
277. СЛУЖЕБНЫЙ ХОД tb.
278. СНИМАТЬ ГАЛОШИ ОБЯЗАТЕЛЬНО tb. w szatni.
279. СОБЛЮДАЙ ДИСТАНЦИЮ n. z tyłu trolejbusu.
280. СОБЛЮДАЙ РЯДНОСТЬ n. z tyłu autobusu, trolejbusu.
281. СОБЛЮДАЙТЕ ТИШИНУ tb., w. w bibliotece.
282. СОБЛЮДАЙТЕ ЧИСТОТУ tb. w różnych pomieszczeniach, korytarzach.
283. СОСИСОЧНАЯ sz.
284. СПЕЦИАЛЬНАЯ n. na samochodzie.
285. СПРАВКИ n. na kiosku.
286. СРОЧНАЯ УТЮЖКА ОДЕЖДЫ sz. punktu usługowego.
287. СРОЧНОЕ ИЗГОТОВЛЕНИЕ ПУГОВИЦ sz. punktu usługowego.
288. СРОЧНОЕ ФОТО sz. punktu usługowego.
289. СТЕЖКА ОДЕЯЛ sz. punktu usługowego.
290. СТОИМОСТЬ ПРОЕЗДА 4 коп. ПРОВОЗ 1 МЕСТА БАГАЖА 10 коп. НЕ ЗАБУДЬТЕ ОТОРВАТЬ БИЛЕТ n. na kasie w trolejbusie.
291. СТОЙ! ОПАСНАЯ ЗОНА t. na budowie przy ulicy.
292. СТОЛ ДЛЯ ГРЯЗНЫХ ПОДНОСОВ n. w stołówce.
293. СТОЛ ДЛЯ ЧИСТЫХ ПОДНОСОВ jak wyżej.
294. СТОЛОВАЯ sz., neon itp.
295. СТОЯНКА АВТОМАШИН ЗАПРЕЩЕНА t.
296. СТОЯНКА ЛИЧНОГО АВТОТРАНСПОРТА ЗАПРЕЩЕНА! t.
297. СТОЯНКА ПЛАТНАЯ t.
298. СТОЯНКА ТАКСИ t.
299. СТОЯНКА ТОЛЬКО ЛЕГКОВЫХ ТАКСИ t.
300. СТОЯЩИЙ АВТОБУС ОБХОДИТЕ СЗАДИ n. z boku autobusu.
301. ТАБАК sz. sklepu, kiosku.
302. ТАКСОФОН ДЛЯ СПРАВОК n. na budce telefonicznej.
303. ТЕАТРАЛЬНАЯ КАССА n.
304. ТЕАТРАЛЬНО-КОНЦЕРТНАЯ КАССА n.
305. ТЕЛЕВИДЕНИЕ n. na różnych typach samochodów.
306. ТЕЛЕВИДЕНИЕ—РАДИОВЕЩАНИЕ, jak wyżej.
307. ТЕЛЕФОН n., w. wskazująca telefon do użytku publicznego.
308. ТЕЛЕФОН-АВТОМАТ jak wyżej.
309. ТЕХНОЛОГИЧЕСКАЯ n. z boku willysa.
310. ТЕХПОМОЩЬ n. na różnych typach samochodów.
311. ТОВАРИЩИ! ПРОСЬБА УБИРАТЬ ЗА СОБОЙ ПОСУДУ. У НАС САМООБСЛУЖИВАНИЕ n. w stołówce.
312. ТОЧИЛЬНАЯ МАСТЕРСКАЯ sz.
313. ТУАЛЕТ n.
314. ТЫСЯЧА МЕЛОЧЕЙ sz., neon itp.
315. У НАС БОГАТЫЙ АССОРТИМЕНТ СЫРОВ У КАЖДОГО СЫРА СВОЕОБРАЗНЫЙ ВКУС n. na wystawie sklepu.

316. У НАС НЕ КУРЯТ w.
317. УБЕРИ ЗА СОБОЙ ПОСУДУ n. w stołówce.
318. УБОРОЧНАЯ n. na samochodzie.
319. УВАЖАЙТЕ ТРУД УБОРЩИЦЫ tb. w pomieszczeniach uczelni.
320. УКОРАЧИВАНИЕ БЕЛЬЯ УДЛИНЕНИЕ БЕЛЬЯ n. w zakładzie krawieckim.
321. УНИВЕРСАЛЬНЫЙ МАГАЗИН sz., neon itp.
322. УХОДЯ ГАСИТЕ СВЕТ tb. na sali wykładowej.
323. УХОДЯ, ГАСИТЕ СВЕТ И ВЫКЛЮЧАЙТЕ ПРИБОРЫ n. w bibliotece.
324. УЧЕБНЫЙ n. na różnych typach samochodów.
325. УЧЕТ w. na drzwiach sklepu.
326. ХИМЧИСТКА n., neon itp.
327. ХИМЧИСТКА И КРАШЕНИЕ jak wyżej.
328. ХИМЧИСТКА ОДЕЖДЫ jak wyżej.
329. ХЛЕБ n. na samochodzie dostawczym.
330. ХЛЕБНЫЙ КВАС n. na cysternie.
331. ХОЖДЕНИЕ ПО ПУТЯМ СТРОГО ВОСПРЕЩАЕТСЯ t. na stacji kolejowej.
332. ЦВЕТЫ sz., neon sklepu, kiosku.
333. ЧАСОВАЯ МАСТЕРСКАЯ sz., n. itp.
334. ЧЕБУРЕЧНАЯ sz., neon itp.
335. ЧИСТКА ОБУВИ n. nad kioskiem.
336. ЧИСТКА ОДЕЖДЫ ХИМЧИСТКА И КРАШЕНИЕ sz., n. itp.
337. ЧИСТКА ОДЕЖДЫ ПРАЧЕЧНАЯ САМООБСУЖИВАНИЯ sz., neon itp.
338. ШАШЛЫЧНАЯ jak wyżej.
339. ШОКОЛАДНАЯ sz.
340. ЭКСТРЕННОЕ ОТКРЫВАНИЕ ДВЕРЕЙ n. w autobusie.
341. ЯЩИК ДЛЯ МУСОРА n.

Wykaz skrótów

- n. napis
 sz. szyld
 t. tablica
 tb. tabliczka
 w. wywieszka

МАТЕРИАЛЫ ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ РУССКИХ ГОРОДСКИХ НАДПИСЕЙ

Резюме

Настоящая публикация представляет собой алфавитный список текстов (341 единица), функционирующих в качестве так наз. городских надписей. Материал, собранный в Москве, отражает интересные особенности языка вывесок, таблиц, объявлений, указателей и т.п.

MATERIALS FOR STUDYING RUSSIAN TOWN-INSCRIPTIONS

Summary

This paper is an alfabetically arranged list of 341 texts used in Moscow as notices, warnings, etc. Materials collected here can be useful for further studies in the language of Modern Russian special texts.